

ПОЗИЦІЯ США ЩОДО ПИТАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ ТА СТВОРЕННЯ БІЗОНІЇ

Одним з найважливіших завдань вивчення історії новітнього часу є дослідження досвіду переходу країн від тоталітаризму до демократії. Зокрема, велике значення має дослідження комплексу заходів, здійснених після Другої світової війни у Німеччині країнами антигітлерівської коаліції.

Особливий інтерес становить відношення США до даної проблеми, яка виникла ще під час війни, з різною інтенсивністю обговорювалась під час зустрічей керівників союзних держав і після закінчення військових дій на протязі 1945–1946 рр. була одним із головних питань чотирьох-стороннього управління Німеччиною [3, с. 74]. Обговорення даної проблеми з боку США проходило на різних рівнях, починаючи з дискусій в уряді і американській військовій адміністрації в Німеччині і закінчуючи пошуком компромісних рішень у вищих союзницьких окупаційних органах Німеччини – Контрольній раді та Раді міністрів закордонних справ.

Окрім відомого плану держсекретаря Сполучених Штатов Дж. Бірнса, у цьому розділі автор аналізує також і невисвітлений раніше у радянській, пострадянській та сучасній українській історіографії проект «Комітета німецької політики» при держдепартаменті США щодо можливості створення єдиної, вільної німецької держави. Великого значення маємо надати концепції Дж. Бірнса, яка у своїй основі мала прагнення до злиття трьох зон з американською і передбачала домінування США у даному союзі. Одночасно варто дослідити практичні заходи щодо створення об'єднаної англо-американської зони [1, с. 28].

Спростовуючи традиційну тезу радянської історіографії про вину урядів західних союзників і, перш за все, США за розподіл Німеччини, варто зробити висновок про те, що цей розподіл було визначено ще під час війни прийняттям рішення про створення зон окупації. І головне значення у зв'язку з цим мав той фактор, що військове правління здійснювали країни з різним суспільно-політичним і економічним устроєм і, відповідно, з різним розумінням суті демократичних, економічних та інших перетворень [2, с. 257]. Об'єднання американської та англійської зон і формування на цій основі федеративної західнонімецької держави стало підтвердженням ідентичності поглядів і політики західних союзних держав, в основі яких лежали традиційні принципи парламентської демократії та приватної власності. Керівна роль Сполучених Штатів у цьому процесі вплинула також і на федеративний характер Західної Німеччини.

Суттю американського окупаційного режиму в Німеччині у 1945–1946 рр. було прагнення довгострокового мирного врегулювання в Європі в цілому і в Німеччині зокрема. Для досягнення цієї мети США прагнули здійснити такі принципові завдання: Німеччина повинна стати не тільки нейтральною, демілітаризованою і демократичною країною, а й зробити посильний внесок у економічне відродження Європи. По відношенню до Німеччини американський окупаційний уряд сприяв створенню нової демократичної системи, поновленню економіки, позбавленню від нацистської ідеології, а у перспективі – створенню вільної та демократичної країни.

Список використаних джерел:

1. Галкин А. А. СССР, западные державы и германский вопрос (1945–1965) / Галкин А. А., Мельников Д. Е. – М., 1966. – 365 с.
2. Грінченко Г. Утворення об'єднаної англо-американської окупаційної зони (1946 рік): правові аспекти / Грінченко Г. // Актуальні проблеми сучасної науки в дослідженнях молодих вчених : зб. наук. праць / Університет внутрішніх справ. – Харків, 1997. – Вип. 3–4. – С. 255–261.
3. Висков С. И. Союзники и «германский вопрос» 1945–1949 гг. / С. И. Висков, В. Д. Кульбакин. – М., 1990. – 279 с.